

PARTUCULARITĂȚI EVOLUTIVE ALE MORBIDITĂȚII PRIN TUBERCULOZĂ LA COPII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Diana SPĂȚARU, Alina ȚĂRUȘ

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Autor corespondent: Diana Spătaru, e-mail: diana.spataru@usmf.md

Cuvinte-cheie: tuberculoză, copii, morbiditate, BCG.

Introducere. Tuberculoza (TB) la copil reprezintă transmiterea recentă a *M. tuberculosis* și eșecul controlului bolii în comunitate. Impactul cel mai evident și imediat asupra incidenței TB a fost provocat de perturbările asociate de pandemia COVID-19, soldat cu scăderea considerabilă a incidenței globale a cazurilor noi de TB în 2020, comparativ cu perioada precedentă. Astfel, incidența globală prin TB la copii în 2018 a constituit 15,9 de cazuri la 100 mii populație (‰), în 2017 – 21,3‰, iar în 2016 – 18,5‰.

Scopul studiului a fost de a descrie evoluția morbidității prin TB la copii (0-18 ani) și acoperirea vaccinală bacille Calmette-Guérin (BCG) a copiilor până la 1 an în Republica Moldova (RM) pe perioada anilor 2004-2022.

Material și metode. A fost efectuat un studiu epidemiologic descriptiv, utilizând metodele tradiționale de analiză epidemiologică și programul statistic Microsoft Excel. Datele au fost colectate din Forma 2 „Raportul statistic privind morbiditatea prin unele maladii infecțioase și parazitare” și Forma 6 „Raportul statistic privind cuprinderea copiilor cu vaccinări împotriva bolilor infecțioase”.

Rezultate. Morbiditatea medie prin TB în RM în perioada anilor 2004-2022 în populația adultă a constituit 105,9‰, fiind de 5,12 ori mai mare decât în rândul copiilor – 20,66‰. Morbiditatea prin TB la copii, pe categorii de vârstă, a înregistrat cele mai înalte valori medii la copiii de 7-17 ani – 0,22‰, fiind în descreștere în grupele de vârstă 3-6 ani – 0,20‰ și de 0-2 ani – 0,17‰. În dinamică multianuală, se atestă o diminuare evidentă a morbidității prin TB la copiii din grupa de vârstă de 0-2 ani, de la 0,52‰ în 2004 până la 0,11‰ în 2022 și, invers, o tendință de creștere a morbidității prin TB în grupele de vârstă de 3-6 ani, de la 0,25‰ în 2004 până la 0,36‰ în 2022, și de 7-17 ani, de la 0,20‰ în 2004 până la 0,23‰ în 2022. În 2020, în rândul copiilor din toate grupele de vârstă s-a observat diminuarea morbidității prin TB iar, în anii următori indicii morbidității au recuperat în intensitate în toate grupele de vârstă, mai cu seamă la copiii de 3-6 ani, crescând de 12 ori (de la 0,03‰ în 2020 până la 0,36‰ în 2022). Conform prevederilor OMS, vaccinarea BCG este recomandată pentru state și teritorii cu o morbiditate prin TB mai mare de 20 de cazuri la 100 mii populație. În RM, nou-născuții sunt vaccinați la 3-5 zile de la naștere, conform calendarului național de imunizări, obiectivul fiind 98% pentru copii până la 1 an. Vaccinarea cu BCG a copiilor până la 1 an, la nivel de țară, a înregistrat ponderi înalte în perioada 2004-2006 – 99%, după care treptat a scăzut, de la sub 97% în 2016 până la 96,1% în 2022.

Concluzii. În RM, procesul epidemic prin TB la copii în dinamică multianuală a înregistrat descreșteri până în 2020, apoi majorări în toate grupele de vârstă, în special la copiii de 3-6 ani. În ultimii ani, acoperirea vaccinală la copiii sub un an, la nivel de țară, cu BCG este în scădere, ajungând în 2022 la valori sub optime, de 96,1%, ceea ce pune în pericol prevenirea formelor severe de TB la copii, precum meningita tuberculoasă și tuberculoza miliară.